

Правила педагогічного спілкування

Перше правило – формування почуття Ми. Досягається усуненням ряду бар'єрів, що можуть виникати в процесі взаємодії. Педагог повинен стежити за тим, щоб не вторгтися в особистий простір дитини, не тиснути на неї. Оптимальна фізична дистанція у спілкуванні сприймана, як правило, несвідомо, сприятливо впливає на самопочуття суб'єктів, взаємодіючих один з одним.

Соціальний бар'єр виникає у тому випадку, коли моральні й індивідуальні уявлення людини щодо самої себе виявляються слабкіше, ніж вимоги, що пропонуються їй тією соціальною роллю, яку вона покликана грати в рамках своєї професії і займаної посади, у даному випадку – викладача.

Друге правило – обов'язкове встановлення особистісного контакту з дітьми. Одній дитині буде приємним наш тактильний дотик (доторкнутися до руки, погладити по голові, пригорнути до себе), до іншої потрібно звернутися з якими-небудь словами (назвати по імені, сказати що-небудь на її адресу), а третій, можливо, буде досить того, що ми дивимося на неї і встановлюємо візуальний контакт.

Третє правило – демонстрація власного розташування. Це виявляється в тім, як ми посміхаємося (відкрито, невимушено або навмисно), з якою інтонацією говоримо (по-дружньому, авторитарно і т.п.), як експресивно окреслюються наші рухи (стримано, зневажливо, метушливо і т.п.).

Четверте правило – показ яскравих цілей спільної діяльності. Значимість цього положення переконливо обґрунтована А.С. Макаренком в його навчанні про перспективу: близьку, середню і далеку.

П'яте правило – постійний прояв інтересу до клієнта. Педагог повинен уміти слухати і при цьому чути, співпереживати, не обділяючи своєю увагою нікого з дітей.

Шосте правило – надання і прохання допомоги. Творчу діяльність, у яку включається дитина, педагогові необхідно інструментувати так, щоб у неї все вийшло, щоб її супроводжував успіх. У будь-якій діяльності учнів важливо створити позитивний психологічний фон, атмосферу радості і схвалення за допомогою різних засобів: авансування, підкреслення індивідуальної винятковості, зняття страху, надання схованої допомоги, мобілізації активності, посилення мотивації.

(За кн.: Щуркова Н.Е. та ін. Нові технології виховного процесу. – М., 1998. – С. 20-22)